

Lea Pisani

Letnik 1970. Že med študijem oblikovanja tekstilij in oblačil je vedela, da si želi delati to, kar dela danes: biti svetovalka za celotno podobo osebnosti. Izobraževala se je v Londonu in pridobila naziv CMB Image Consultant. Danes pomaga in svetuje posameznikom pri ustvarjanju njihove celovite podobe, je avtorica celostne podobe redarjev Slovenije, delavcev podjetja Ljubljanska parkirišča in tržnice, trenutno oblikuje uniforme za Eles. Kot strokovnjakinja za kulturo oblačenja je tudi avtorica treh knjižnih uspešnic o tej tematiki. Pravi, da je razmišljujočim ljudem mar za njihovo podobo in da lahko s premišljeno urejeno zunanostjo lažje vstopamo v različne vloge. Pri svetovanju je zelo pomemben prvi vtis, ki ga dobi o človeku, upošteva pa tudi druge lastnosti, način življenja, poklic in kaj želi nekdo s svojo podobo sporočiti drugim.

Z obleko je podobno kot z začimbami, če želimo, lahko popestrijo naš vsakdan

Z ob branju njenih intervjujev, poslušanju podkastov in videov zlahka prepoznamo, da je Lea Pisani sinonim za urejeno celovito podobo. Za to, kako se obleči. Za slog. To nam postane jasno tudi, ko jo srečamo v živo. Zdi se, kot da je skrb za podobo zanjo nekaj naravnega, nekaj, kar pozna že od mladih nog. In to nam potrdi, saj ima ljubezen do oblačil v krvi. »Eden od mojih starih očetov je bil čevljar, drugi je imel predilnico volne. Moja mama Maruša Černilec pa je bila najprej oblikovalka tkanin v Almiri, potem pa v Tekstilindusu vodja oblikovalskega oddelka. Bila je zelo uspešna, dobivala je nagrade. Žal je umrla v prometni nesreči. Imeli sva veliko načrtov: da bova imeli butik in skupaj ustvarjali ...« svojo zgodbo začne – med oblekami v enem od trgovskih centrov – pripovedovati sogovornica.

Ko je študirala oblikovanje tekstilij in oblačil, je ugotovila, kaj jo veseli in kaj želi v življenju početi. Vpisala se je na študij v Londonu. Zdaj že skoraj trideset let svetuje, med drugim o tem, kako lahko s svojo podobo drugim sporočamo tisto, kar želimo.

»Najprej naj pojasnim, da pri mojem delu ne gre za stilsko preobrazbo: ta je ponavadi enkratna. Treba je izhajati iz notranjosti in delovati navzven, torej gre za proces.« Pravi, da je vedno zelo pomemben prvi vtis o nekom, ki ga srečamo, saj je ta običajno nezmotljiv. Ob svetovanju so ključni trije stebri: barvna analiza, analiza sloga in projekcija osebnostnih lastnosti. Pri celovitem človeku se to čudovito poveže.

Barvno analizo ustvarja po sistemu, ki se imenuje *colour me beautiful London*. Nekateri ljudje ljubijo barvitost – tudi pri oblačilih –, drugi se raje oblačijo v nevtralne odtenke. In čeprav se nam morda zdi, da nam kakšna barva ne pristoji, Lea Pisani pravi, da lahko skoraj vsi nosimo vse barve: »A pomembni so barvni podtoni in kako jih kombiniramo: nekaterim pristajajo barve enake svetlosti, drugim bolj svetlo-temna kombinacija oziroma kontrast. Zelena barva, na primer, ima zelo različne odtenke: temnega in svetlega, petrolej, tu je turkizna barva, jabolčna, barva mahu.« Poleg barvnega odtenka sta pomembni še svetlost in nasičenost barv.

Meni, da ni nič narobe s tem, če se nekateri izogibajo živim barvam in imajo raje nevtralne, umirjene. »Ni nujno, da smo vsi v živahnih barvah in vzorcih.

Pomembno je, da se v tem, kar nosimo, dobro počutimo. Lahko smo sami sebi stilisti tako, da analiziramo kos oblačila, ki ga najpogosteje nosimo: kakšna je barva, kroj, material, in tako ugotovimo, kaj nam najbolj ustreza.«

In kaj se je spremenilo pri njej osebno v vseh teh letih, odkar svetuje? »Predvsem to, da ko sta bila otroka še majhna, je bil moj način življenja drugačen, spremenila se je tudi moja postava. Takrat nisem imela veliko časa zase in za nakupe. Ko sta sinova odrasčala, pa se je to spremenilo, mislim, da sem se naučila vzeti si čas tudi zase in postala bolj zrela, lahko sem se bolj posvetila svoji podobi. Vsekakor pa me moja garderoba res radosti, ker mislim, da imam obleko za vsako priložnost. Nikoli me ne boste slišali reči, da nimam česa obleči. Prav z vsakim kosom oblačila, ki ga imam v omari, sem zadovoljna.«

Prav to pa je pri ljudeh, predvsem ženskah, prava redkost. Naše omare – med oblekami v enem od trgovskih centrov – pripovedovati sogovornica. »Kaj se je spremenilo pri njej osebno v vseh teh letih, odkar svetuje?« »Predvsem to, da ko sta bila otroka še majhna, je bil moj način življenja drugačen, spremenila se je tudi moja postava. Takrat nisem imela veliko časa zase in za nakupe. Ko sta sinova odrasčala, pa se je to spremenilo, mislim, da sem se naučila vzeti si čas tudi zase in postala bolj zrela, lahko sem se bolj posvetila svoji podobi. Vsekakor pa me moja garderoba res radosti, ker mislim, da imam obleko za vsako priložnost. Nikoli me ne boste slišali reči, da nimam česa obleči. Prav z vsakim kosom oblačila, ki ga imam v omari, sem zadovoljna.«

Prav to pa je pri ljudeh, predvsem ženskah, prava redkost. Naše omare – med oblekami v enem od trgovskih centrov – pripovedovati sogovornica. »Kaj se je spremenilo pri njej osebno v vseh teh letih, odkar svetuje?« »Predvsem to, da ko sta bila otroka še majhna, je bil moj način življenja drugačen, spremenila se je tudi moja postava. Takrat nisem imela veliko časa zase in za nakupe. Ko sta sinova odrasčala, pa se je to spremenilo, mislim, da sem se naučila vzeti si čas tudi zase in postala bolj zrela, lahko sem se bolj posvetila svoji podobi. Vsekakor pa me moja garderoba res radosti, ker mislim, da imam obleko za vsako priložnost. Nikoli me ne boste slišali reči, da nimam česa obleči. Prav z vsakim kosom oblačila, ki ga imam v omari, sem zadovoljna.«

Meni namreč, da lahko privarčujemo, če kupujemo manj in bolj premišljeno ter bolj kakovostne kose. »Zelo enostavno je, če greš v trgovino in se potrdiš za dober stajling. Seveda moraš za to pome-riti zelo veliko oblačil. Če to ponoviš približno dvakrat na leto, si lahko v nekaj letih ustvariš zelo dobro garderobo.«

Lea Pisani je prepričana, da je razmišljujočemu in ambicioznemu človeku mar za svojo podobo. Ker ima ta lahko veliko moč: lahko nas osrečuje in polepša življenje, nam odpira vrata. Prav je, da se o tem pogovarjamo, izobražujemo in vemo vedno več. Več ko vemo, manj potrebujemo. »Človek težko reče, da ga oblačila ne zanimajo, saj se oblečemo vsak dan. Ta tema nas lahko zanima tudi z ekološkega vidika. Mislim, da razmišljujoči človek vedno pomisli tudi na to, kaj bo oblekel. Že profesor Trstenjak je govoril o tem, kako pomembna je naša podoba, ker je tudi najboljša reklama za nas. Človek prav tako raje komunicira z urejenim človekom.«

Dotakneva se še higijene, ki zagotovo igra pomembno vlogo pri celostni

Carpe diem

Beti Burger se je s svetovalko za celovito podobo Leo Pisani pogovarjala o tem, da je danes udobje pomembnejše od elegance, o (ne)premišljenih nakupih in o tem, da je bolje kupovati na začetku sezone kakor pa na razprodajah. Povedala je, da nosi vsak kos v svoji garderobi, na kar je zelo ponosna. V Ljubljani jo je fotografiral Voranc Vogel.

podobi. »Nama se zdi to nekaj samoumevnega, a ni vedno. To je stvar vzgoje, kulture, oblačenja – je nekaj, kar prineseš od doma. Vendar moramo vedeti, da se nekateri ljudje ne umivajo oziroma prahajo vsak dan, kar v javnih prostorih včasih tudi zaznamo.«

Verjetno se je že vsakdo znašel v nerodni situaciji, denimo v avtobusu ali na vlaku, ko je sedel zraven koga z neprijetnim vonjem. Še pogosteje se to dogaja v poletnih mesecih. Kot pravi Lea Pisani, je voh zelo pomembno čutilo, a najmanj raziskano. »Če imamo neprijeten vonj, trpijo stranke, trpijo ljudje v naši bližini. Možgani se na smrad odzovejo z aktivacijo obrambnih mehanizmov. Enostavno ne moremo delati, razmišljati. Neprijeten vonj nas onesposobi.«

Zato poudarja, da je pomembno skrbeti za osebno higieno in za to, da oblačila redno in pravilno peremo. »Majice, bluze, spodnje perilo, ženske obleke, nogavice ... vse to lahko nosimo samo en dan, potem moramo oprati. Uporabljati moramo dezodorante, se prhati enkrat na dan in srajko menjati vsak dan. Če se ne prhamo vsaj enkrat na dan, drugi to že vedo.« o temi, ki je včasih neprijetna, povsem odkrito spregovori sogovornica.

Predvsem je danes, če pogledamo skozi zgodovinski okvir, oblačenje – kljub določenim pravilom – precej bolj demokratično in sproščeno, kot je bilo nekoč. Pomislimo samo na krila, ki so bila včasih zapovedana garderoba za ženske; ko so te dobile več pravic, je tudi moda oblačenja postala svobodnejša. Predvsem pa se je danes eleganca malce skrila in je prišlo v ospredje udobje.

»Res je, da je precej manj elegancje, veliko se je spremenilo zlasti v poslovnem svetu. Manj je kostimov, kravate so skoraj povsem izginile ... Najpogostejša je deveta raven oblačenja, tako imenovani sproščeno-eleganten slog (ang. smart casual), ki prevladuje v poslovnem svetu, vendar ima seveda tudi ta svoja pravila. Izziv vsakega posameznika je, da ve, kaj je primerno, kaj spada na to raven in kaj ne. Sem ne sodijo strgane kavbojke, kratke in hlače cargo, športna oblačila, oblačila za na plažo. A se tudi vse to pojavlja v poslovnem svetu: nekateri na sestaneke pridejo v športnih oblačilih ali majicah iz tehničnega materiala, kar je precej neprimerno za večerne sestanke. Tudi pohodni čevlji niso za v službo ...«

Spregovoriva tudi o ženskah v politiki, saj sta bili na zadnjih volitvah na funkcijo predsednice države in predsednice državnega zbora izvoljeni ženski. Tem svetuje, naj ohranjajo bolj anonimno podobo. Z manj vzorci, več suknjičev, ki jih na teh položajih v resni-

ci ne vidi veliko. Pa ne le pri Slovenkah, ampak tudi na splošno. »Glede na to, da imajo moški suknjiče, je prav, da bi jih nosile tudi ženske – seveda so ti lahko bolj žensstveni, v različnih barvah in materialih. Suknjič namreč ne poudari oblike naše postave, z njim smo videti bolj profesionalno, pa tudi bolj avtoritativno.«

Vemo, da se danes v politiki večkrat komentira to, kako so ženske oblečene, ne pa tega, o čemer govorijo. »Prav zato je dobro, da ostanejo bolj formalno oblečene. Naj pa poudarim, da pri tem ne smejo izgubiti žensstvene podobe.«

Za nekatere je razmišljanje o oblačenju mucka, za druge prijetna skrb. Lea Pisani pravi, da nas skrb za obleke ne sme preveč obremenjevati in da zelo zaposleni ljudje ne posvečajo preveč časa jutranjemu iskanju primernih kombinacij. Predvsem moški so zelo racionalni. »Če samo pomislimo na Steva Jobsa, ki je imel vedno oblečeno črno majico, kavbojke in superge new balance. To je bila njegova uniforma. Lažje je, če imamo usklajene kombinacije že v omari: če zjutraj vidimo, da dežuje, skombiniramo primerne čevlje in plašč ter točno vemo, kaj sodi zraven.«

Oblučila nam lahko pomagajo, da se počutimo bolj slovesno, morda celo bolj zapeljivo ali bolj profesionalno.

In kaj o supergah, ki jih danes nosimo pravzaprav k vsemu, meni svetovalka za celotno podobo? »Marsikatera ženska je zelo zadovoljna, ker so superge udobne, saj ji ni več treba trpeti na visokih petah. Še vedno pa imamo izbiro, kaj bomo obuli: sama se supergam poskušam izogibati, ker je toliko lepih drugih čevljev. Pozorna sem, da res želim imeti in nositi do izrabe, to je moj cilj.«

Poleg superg je – to se je še posebej pokazalo po epidemiji – na ulicah tudi vse več trenirk in pajkic. Lea Pisani meni, da je to korak nazaj v kulturi oblačenja. Oblačilna kultura se razvija, odkar obstaja človek. Razvili smo veliko odličnih materialov, vrhunskih krojev, čudovitih oblačil, s katerimi oblikujemo svoj slog oblačenja, trenirka pa je ponavadi le kos za prvo silo.

Kljub temu meni, da je to, kaj nosi človek doma – kavbojke, trenirko ali

obleko – njegova osebna stvar. »Z obleko je podobno kot z začimbami, če želimo, lahko popestrijo naš vsak dan. Zakaj bi torej vse čas nosili trenerke: na potovanjih, v gledališču, trgovini ... Oblučila nam lahko pomagajo, da se počutimo bolj slovesno, morda celo bolj zapeljivo ali bolj profesionalno. Obleka ima to funkcijo. In ko se preoblečeš, se tako tudi počutiš. O tem so mi govorili tudi igralci, kako zelo je pomembno, kaj imajo na sebi. Obleka jim pomaga, da še bolje razumejo in čutijo vlogo, ki jo odigrajo. Življenje je oder, zakaj tega ne bi izkoristili vsi.«

Včasih se kdo tudi ne zna obleči dogodku primerno: je »overdressed« oziroma preveč urejen. Svilen obleka ni za na piknik, vsekakor pa so tudi pikniki lahko pepecstrijo različni: lahko je ob poroki, na gozdni jasi, na domači terasi ali kje drugje. Pri izbiri obleke vlogo odigra tudi kraj in ura dogodka. Ob poznih urah so obleke bolj elegantne. Lea Pisani se strinja, da je oblačenje zahtevno, zato je pomembno vedeti, kaj je primerno za posamezno dogodek in čas.

Ljudi ne sodim po njihovi podobi, pogled se mi ustavi le na neurejeni ženski. »Vem, da nima življenjske moči, da bi se sploh uredila. Da je žalostna. Vem, da si ne zna pomagati, in z njo resnično sočustvujem ... Danes živimo v idealnem svetu, saj za urejenost ni več treba imeti veliko denarja. Moderno je, da kupujemo v trgovinah z rabljenimi oblačili, lahko nam jih kdo podari, v resnici potrebujemo zelo malo, da se lepo uredimo.«

Ob tem omeni skoraj utopično idejo, ki jo Američani menda že prakticirajo. »Želela bi si, da bi imeli v Ljubljani prostor, kjer bi si ženske lahko podarjale oblačila, ličila ... Tja bi lahko prišle tudi tiste, ki nimajo denarja, da bi se uredile in lepo oblekle, saj si to želi vsaka ženska. Lahko bi se uredile za intervju za službo ali za doma, če niso zaposlene, da bi se tako počutile vsaj malo bolje ... Sama bi jim bila pripravljena vsaj enkrat na teden po nekaj ur svetovati. Verjamem, da nisem edina, ki bi si vzela čas. Vendar takšne ženske težko vprašajo in prosijo za pomoč.«

Opaža tudi, da moški precej lažje prevedejo njene nasvete iz teorije v prakso. Zanje je veliko pomembnejše, da so materiali kakovostni in da se v oblačilu dobro počutijo. »Večkrat se mi je zgodilo, da ko se je moški oblekel v neko obleko, se sploh ni pogledal v ogledalo. To je za nas ženske nesprejemljivo. Zato jih, če se to zgodi, sama prosim, da se pogledajo v ogledalo. Vsaj zame, če že zase ne (smeh).«